# I Samuel 13-14

## Ang pagkalagag ni Saul…

- **1ST – Inaway kontra sa mga Filistinhon… vs. 1-22 (3 ka butang)** basaha: I Samuel 13:5-15
  - 1ST – Nangin Hari si Saul sang Israel sa sulod sang isa ka tuig… vs. 1-4
    - Nagpili siya 3000 ka maayo nga mangangaway sang Israel – kag ginpapauli ang wala napili…
      - Gin-upod ni Saul ang 2000 – sa kabukiran sang Betel…
      - Ang 1000 ginpaupod niya sa iya bata nga si Jonatan – sa Gibea…
    - Ginsalakay nila ang kampo sang Filistinhon…
      - Akig sila tungod nga ginsalakay sang Israel ang ila kampo…
      - Gani ginpanawag ni Saul ang mga soldado sang Israel – kag nagpreparar para sa inaway…
  - 2nd – Puwerte kadamo ang mga soldado sang Filistinhon sa Micmash… vs. 5-14
    - May 3000 sila ka karwahe / 6000 ka manugkabayo /ang kadamuon sang ila soldado pareho sa balas sa baybayon!
      - Nagdalagan ang mga katawhan sang Israel – kag nanago sa kuweba / lulubngan / kag bubon!
      - Ang iban sa ila nagtabok sa Suba sang Jordan kag nagpalagyo sa Gad!
    - Ginsilingan ni Samuel si Saul nga hulaton siya sang pito ka adlaw – kag maabot siya para bugayan ang mga soldado...
      - Ang Ginoo nagbutang sang gobyerno nga may gahom sa Israel
      - May ara mga propeta ang Israel / pari / kag mga hari nga manugdumala sa mga tawo…
      - Ang mga pari / mga propeta nagahalad sa Ginoo – naga-istorya sa Ginoo…
      - Ang mga hari ang responsable sa pagpahayag sang sugo sang Ginoo…
      - Sa sini nga paagi wala sang tawo nga may labaw nga awtoridad ukon gahom…
    - Pero kada adlaw nga nagahulat si Saul – nagaamat-amat palagyo ang mga soldado tungod sa kahadlok…
      - Sang kaagahon sang ikapito nga adlaw – nagdesisyon si Saul nga maghalad sang halad nga ginasunog para sa Ginoo…
        - Nagkabalaka siya – imbes na magsalig sa Ginoo - ginsaligan niya ang iya kaugalingon
        - Kon kis-a pamatyag ta nga ang Ginoo ulihi maghatag sang aton kinahanglanon kag magbulig sa aton
        - Kag hapos sa aton magsala-sala – himuon ang tanan para buligan ang kaugalingon…
        - Kon adlaw na sang inugbayad – kag kulang aton kwarta…
        - Nagsiling ang Ginoo nga Siya magahatag sang tanan naton nga kinahanglan – pero nagasala-sala kita kag nangutang…
        - Wala nasolbar aton problema – mas nagdamo lang ang aton utang!

- Sang nagahingapos na si Saul sa paghalad – nag-abot si Samuel…
  - Gindepensahan dayon ni Saul ang iya kaugalingon – ulihi na nag-abot si Samuel (*wala siya sang aga*)…
  - The people were running away – Saul needed to act while he still had an army…
  - Ang mga tawo nagpalagyo -
  - But he wanted to make sure to 'seek the Lord' before they went into battle…
  - Pero gusto niya siguruhon nga 'unahon ang Ginoo' antis sila magkadto sa inaway…
  - It is easy to justify our actions – make excuses for not trusting in the Lord…
  - Hapos lang nga pamatud-an aton kaugalingon – maghimo sang mga excuses sa indi pagsalig sa Ginoo…
  - But if we had just been willing to wait – God would have been there to take care of us!
  - Pero kon willing kita maghulat – magaabot ang Ginoo sa pag atipan sa aton!

- Ginsaway ni Samuel si Saul - 'kabuangan ang imo ginhimo!'
  - Kon ginsunod lang ni Saul ang Ginoo – magadumala ang Israel sa wala sing katapusan…
    - Pero diri natapos ang iya 'paghari' - may nakita na ang Ginoo nga nagkomporme sa iya luyag…
    - Bisan naghari si Saul sang 39 pa gid katuig - ginsikway siya sang Ginoo nga mangin hari sang Israel!
  - Nakahimo si Saul sang duha ka DAKO nga sala – wala siya naghulat sa tion sang Ginoo…
    - Wala man siya nagtuman sa sugo sang Ginoo - ginkuha niya responsibilidad sang propeta / pari!
    - Kon maghandom kita nga mangin tawo nga nagakomporme sa luyag sang Ginoo – kinahanglan naton maghulat sa Ginoo…
    - Kon magsiling ang Ginoo nga Siya magahatag sang aton kinahanglanon – magsalig kita sa Iya kag indi magsala-sala!
    - Kon magahandom kita nga mangin tawo nga nagakomporme sa luyag sang Ginoo – sundon naton ang Pulong sang Ginoo…
    - Indi kita magsalig sa aton abilidad / pagkabutang – kundi magsalig kag magdepende sa Ginoo!

- 3rd – 600 na lang ka mga tinawo ang nabilin kay Saul… vs. 15-22
  - Nagpanguna si Samuel kay Saul – upod ang diutay nga mga soldado – palayo sa mga Filistinhon pakadto sa Gibea…
    - Ginpauntat na sang mga Filistinhon ang mga panday sang espada sa Israel
    - Kon habol na ang pala ila pala kag arado sa mga Israelinhon
    - Nagakadto pa sila sa Filistin para magpabaid sang punta sang ila mga arado, mga tagad, mga wasay, kag mga garab!
    - Ang resulta wala sing isa sa 600 ka mga soldado nga may espada ukon bangkaw…
    - Diutay na lang gid sila – kag wala pa sila sang mga armas!
    - Wala sang chansa nga mapierdi ni Saul ang Filistinhon nga siya lang…
    - Ang iya gid lang nga paglaom amo nga maghulat sa Ginoo – para mag-upod Siya sa inaway sa ila…
  - Sang nakita sang mga Filistinhon nga nagpalagyo ang Israel…
    - Nagpadala ang mga Filistinhon sang mga soldado sa pagbantay sang alagyan sa Micmash…

- Dayon gintunga nila ang mga soldado sa tatlo ka grupo sa pagsalakay...
- Naglakat sila nga may plano nga gub-on ang Israel – tudluan sila sang leksyon sa ila pag rebelde…
- Tungod wala nagsalig si Saul sa Ginoo - naglala na gid ang sitwasyon!
- Ang resulta sang pagsala-sala kag pagsalig sa aton kaugalingon - indi makabulig
- Bisan himuon pa naton ang aton masarangan – indi gid kita mangin madinalag-on kon malayo kita sa Ginoo!
- Kon mas nagasalig kita sa aton kaugalingon - mas nagabudlay na gid ang sitwasyon!

- **2ND - UPOD SA ISA UKON SA DAMO... VS. 1-50** READ: I SAMUEL 14:1-15
  - 1st – Isa ka adlaw nagkadto si Jonatan sa balantayan sang Filistinhon para magpang-espiya… vs. 1-14
    - Gindala niya ang manugdala sang iya armas – pero wala niya ginsugiran ang iya amay…
      - Si Saul nagapanago kaupod ang iya 600 ka mga tinawo – sa idalom sang kahoy nga pomegranata sa dulunan sang Gibea…
      - Kaupod niya sila Samuel kag Ahia – ang mataas nga pari sa sina nga tion…
    - Ang Hari / ang Propeta / kag ang Pari – wala sang may nahimo…
      - Ang duha ka bataon nga lalaki – ang may pagtuo nga maluwas ang Israelinhon sa pagkabihag…
      - Halos wala ginagamit sang Ginoo ang mga tawo nga gina-ekspektar naton nga gamiton Niya!
      - Mas ginapili sang Ginoo ang mga mangunguma / mangigisda – manugbantay karnero – para bag-uhon ang nasyon…
      - Tungod indi parte sa aton – parte ini sa Ginoo nga gusto manghikot sa aton!
    - Nag-abot sila sa banglid nga naga-atubang sa kampo sang Filistinhon sa Micmash...
      - Halos tanan nga mga Filistinhon nagguwa - gamay na lng nabilin...
      - Nagsiling si Jonatan sa iya manugdala armas – 'dali kag lantawon naton ang mga wala nagatuo sa Dios'…
      - Basi buligan kita sang Ginoo – tungod ang Ginoo makaluwas bisan madamo ukon duitay lang!
      - Indi kinahanglan sang Ginoo sang soldado – nagapangita lang Siya sang 'isa' nga handa magtindog…
      - Tungod ang kalibutan baliskad na - ang sala nagadamo kag nagaguba sang mga kabuhi
      - Magtulok kita sa palibot kag makita naton ang mga politiko nga wala sang may ginahimo / mga pastor nga gapungko lang sa kilid…
      - Kag kita nagapinsar nga wala kita sang upod – ano ang aton mahimo para may ara sang pagbag-o…
      - Pero isa lang ka tawo nga handa magtindog para sa Ginoo - kag maluwas ang nasyon!
    - May plano si Jonatan para testingan kon kaupod nila ang Ginoo…
      - Kon hambalan sila sang Filistinhon nga maghulat – indi sila magpakig-away…
        - Pero kon hambalon sila nga 'magtaklad'- ang Ginoo magahatag sa ila sang kadalag-an…
        - Sang makita sila sang Filistinhon – 'tan-awa niyo ang Hebreo nagguwa na sila sa mga buho nga ila ginapanaguan…'
        - Kag ginsinggitan nila sila nga 'magtaklad diri' – para tudluan sila sang leksyon!

- Makita ko na ang yuhom nga ara sa hitsura ni Jonatan…
  - Wala siya nagduha-duha – nagtaklad siya sa banglid nga nagakamang!
  - Ginpamatay niya ang mga Filistinhon – kag amo man ang ginhimo sang manugdala sang iya armas!
  - Sa tunga ka hektarya nga kalaparon – nakapatay sila sang 20 ka mga Filistinhon !
  - Kag nagapadala ang Ginoo sang grabe nga linog!
  - Ang Calasa nagahulat / ang Himamaylan nagatulok / ang kalibutan nagakinahanglan sang tawo nga magtindog…
  - Mangin pareho kita kay Jonatan nga magsiling – 'Ginoo ako gid bala – gusto mo bala ako nga gamiton…'
  - Kag makita naton – ang mga yuhon sa aton hitsura – kay magasiling ang Ginoo OO!

- 2nd - Hinadlukan gid ang mga Filistinhon nga ara sa kampo… vs. 15-23
  - Nakita sang mga bantay ni Saul ang ginamo kag ginsugiran nila si Saul…
    - Ang mga soldado sang Filistinhon nagapinalagyo bisan diin lang…
    - Nagsiling si Saul sa ila nga tan-awon kon sin'o ang wala – kag nasapwan niya nga wala si Jonatan!
  - Gintawag ni Saul si Ahia para pamangkoton ang Ginoo…
    - Ginkuha ni Ahia ang bulubulsa sa dughan - with the Urim and Thummim – kag nagsugod pangamuyo sa Ginoo…
    - Pero ang nagatudo pa gid ang ginahod kag ginamo sa kampo sang Filistinhon…
    - Gani nagsinggit si Saul kay Ahia – 'indi nalang – lakat kita!'
    - Dapat permi kita mag istorya sa Ginoo – permi magpangamuyo - **I Tesalonica 5:17**
    - Para kon mag-abot ang tion – handa kita kag kahibalo kon ano ang aton dapat himuon…
    - Kis-a ang mga tawo nagasugod lang pangamuyo – kon tion na nga maglakat ukon may ginamo na!
  - Pag-abot ni Saul kag sang iya 600 ka mga tinawo – lapit na lang matapos ang inaway…
    - Natingala sila – ang Filistinhon nagapinatyanay…
      - Ang mga Hebreo nga ulipon sang mga Filistinhon nagdampig na sa ila…
      - Bisan ang mga tawo nga nagpanago sa mga buho nagbuylog man sa paglagas sa mga Filistinhon!
    - Sa una gin-unahan ni Saul ang Ginoo - naghalad siya nga indi siya dapat ang maghalad
      - Subong ulihi na man si Saul - nagapungko lang siya samtang may away
      - Mag andam - indi gid pag-unahi ang Ginoo – kag magpinsar nga kabalo kita kon diin kita makadto…
      - Pero indi man magpalayo sa Ginoo para makita mo kon diin ka Niya dal-on…
      - Kundi magtuo kita kag itutok lang naton ang aton mga mata kay Jesus
      - Magtindog para sa Ginoo kag ibutang ang panulok sa kay Jesus!
- 3rd – Kabuangan nga promisa… vs. 24-34 BASAHA: I SAMUEL 14:24-32
  - Ang mga tawo nga nagpakig-away sa bilog nga adlaw ginkapoy na - tungod kay ginpasumpa sila ni Saul
  - Nagapangluya ang mga Israelinhon tungod bilog nga adlaw ang ila pag-inaway - kag ginpasumpa pa sila ni Saul...

- Pakamalauton ang bisan sin-o nga magkaon antes maggabi-i kon indi pa makabalos si Saul sa iya mga kaaway…
- Gani bisan nagatulo na sa duta ang dugos – wala gid sing may nagkaon…
- Wala sila nagpakig away para sa Ginoo / Israel – nagabalos sila sa mga kaaway ni Saul…
- Kon wala kita nagasunod sa Ginoo - kita ang magaatubang sang aton mga kaaway
- Ang resulta mas nagabudlay na gid ang aton sitwasyon...
- Kon marealisar naton nga ang Ginoo ang magapakig-away para sa aton – indi na naton kinahanglan pas-anon ang problema!
- **I Samuel 17:47** – "Ang tanan nga nagatipon diri makahibalo nga makaluwas ang Ginoo sa iya katawhan bisan wala sing espada ukon bangkaw, kay ang Ginoo mismo ang magapakig-away, kag itugyan niya kamo tanan sa amon."

▪ Wala nakabati si Jonatan sa ginsumpa (*sako siya sa pagdaog sa inaway*)…

- Gani nagkaon siya sang dugos – kag ang resulta nagbalik iya kusog…
- Pero nakita ini sang isa ka tinawo – kag ginsilingan siya parte sa ginsumpa sang iya amay…
- 'Indi maayo ang ginahimo sang akon amay sa aton nasyon' – ang iya sumpa makahalit lang sa Israel…
- Kon gintugutan ang mga tawo nga magkaon – may kusog sila sa pagpadayon sang inaway!
- Ang mga tawo mahambal danay – antes maminsar…
- Mas maayo nga paminsaron anay kon ano ang ihambal – kag kon ano ang mangin resulta sini...
- Kag gusto naton bawion ang aton mga ginhambal - kag magapinsar nga tani wala ko na lang ginhambal
- Kag ibalik ang mga tinaga – nga tani wala naton ginhambal…
- **Hulubaton 13:3** – "Ang nagabantay sa iya ginahambal nagahalong sang iya kabuhi, pero ang nagapataka lang kahambal ginalaglag niya ang iya kaugalingon."

▪ Sang nagbalik na ang mga gutom nga tinawo nag-ihaw sila sang karnero kag mga baka…

- Pero tungod sa kagutom ginkaon nila ang karne nga may dugo pa - **Leviticus 17:13-14**…
- Gintuman nila ang sugo ni Saul – pero ginlapas ang Sugo sang Ginoo!
- Dapat ang Pulong sang Ginoo mas una sang sa sugo sang tawo…
- May ara kita sang tradisyon nga lain-lain nga klase sang butig…
- White lies / half truths / telling someone what they want to hear…
- Gamay nga butig / tunga nga kamatuoran / pagsugid sa mga tawo kon ano ang gusto nila mabatian…
- Ang tradisyon nagasiling nga indi ini malain sang sa MATUOD nga butig…
- Ang Biblia nagasiling nga indi kita dapat magbinutig - **Efeso 4:25**
- Sa tion nga ginauna naton ang aton tradisyon sang sa Biblia – GINASIKWAY naton ang Pulong sang Ginoo!

○ 4th – Sala nga ara sa kampo… vs. 35-50 BASAHA: I SAMUEL 14:36-41

▪ Naghimo si Saul sang halaran para sa Ginoo – kag nagplano nga magpadayon sa pag atake…

- Pero nagsiling ang Pari nga pamangkuton anay ang Ginoo – gani nagpamangkot sila sa Ginoo…
- Pero wala nagsabat ang Ginoo – tungod may ara sang 'sala sa kampo'…
- Ang sala nagapugong sa aton sa pagpamati sa Ginoo – ang mga pangamuyo indi masabat…

- **Isaias 1:15** – "Kon magpangamuyo kamo indi ako magsapak sa inyo. Indi ako mamati bisan makapila pa kamo magpangamuyo, tungod kay madamo kamo sang may ginpamatay nga mga tawo. "

- Ginpatawag ni Saul ang tanan nga pangulo sang katawhan…
  - Nagsumpa liwat si Saul – kon sin-o man ang nakasala pagapatyon dayon…
    - Gani nagtindog si Saul kag si Jonatan – kaupod ang mga soldado nga ara sa piyak…
    - Ginpamangkot nila ang Ginoo kon sin-o ang may sala – sila ukon ang mga tawo – sila ang may sala!
    - Ginpamangkot ni Saul si Jonatan kon ano ang iya ginhimo – kag ginsugid niya ang parte sa dugos…
  - Gusto tumanon ni Saul ang iya ginsumpa kag patyon tani niya si Jonatan…
    - Pero namalabag ang mga tawo sang Israel - kag nagsiling sila nga si Jonatan ang nagpadaog sa sina nga adlaw...
    - Indi sala ni Jonatan nga naghimo si Saul sang kabuangan nga promisa – si Jonatan ang nagpadaog sa ila!
    - Kis-a kon makahimo kita sang sala – gusto naton ini ibasol sa iban…
    - Kon basulon naton ang iban – buot silingon indi naton kinahanglan magbag-o…
    - Kon indi naton mabaton nga kita ang nakasala / problema – wala sang solusyon…
    - Pareho kay Saul sa ulihi mangin layo sa Ginoo – wala sang sabat ang aton pangamuyo!